

> RETOURADRES Postbus 1992, 6201 BZ Maastricht

Aan de dames en heren,
leden van de gemeenteraad

BEZOEKADRES
Mosae Forum 10
6211 DW Maastricht

POSTADRES
Postbus 1992
6201 BZ Maastricht

ONDERWERP
Motie Volt en voortzetting hoger beroep in
zaak grensondernemer Tozo levensonderhoud

DATUM
16 juni 2022
Verzonden: 20 juni 2022

BIJLAGEN
1

BEHANDELD DOOR
MMP (Martin) Driessen

TELEFOONNUMMER
043 350 4693

ONZE REFERENTIE
B en O/JOSZ/MD
2022.12482

E-MAILADRES
Martin.Driessen@maastricht.nl

FAXNUMMER
043 - 350 4141

UW REFERENTIE
--

Geachte raadsleden,

Inleiding

In de raadsvergadering van 31 mei 2022 is een door de fracties van CDA, PvdA, SAB, LPM en M:OED gesteunde motie van de fractie Volt ingediend, waarin verzocht werd géén hoger beroep in te stellen tegen de uitspraak van de rechtbank Limburg van 25 april 2022 vanwege de gunstige werking hiervan voor de grensondernemer. Daarin heeft de rechtbank het beroep gegrond verklaard van een grensondernemer wonend in België en werkend in Nederland die alsnog in aanmerking wil komen voor een uitkering Tozo 1 levensonderhoud. De rechtbank oordeelde, kort weergegeven, dat het hanteren van het woonplaatsbeginsel (in Nederland woonachtig moeten zijn) in de Tozo regeling een inperking vormt op het recht van vrije vestiging voor ondernemers binnen de EU-landen. Om in ieder geval de beroepstermijn veilig te stellen heeft de stadsadvocaat conform ons besluit van 31 mei 2022 inmiddels pro forma hoger beroep ingesteld. De motie is uiteindelijk aangehouden in afwachting van de reactie van minister Schouten. In bijgevoegde kamerbrief treft u het standpunt van de minister aan, waarin het hoger beroep door haar wordt ondersteund.

Hierna zal op onze beweegredenen nader worden ingegaan, waarbij vooropgesteld kan worden dat ook voor ons de belangen van de grensondernemers zwaar wegen naast de belangen van alle overige inwoners in Maastricht.

Principiële zaak

Voorzetting van het hoger beroep is zeer gewenst omdat alleen zo meer duidelijkheid kan worden verkregen over de reikwijdte van de Tozo-regeling en dan niet alleen van de Tozo 1 regeling maar ook van de volgende 4 Tozo regelingen en de tijdelijke Bbz-regeling, de zogenaamde Bbz-light, die na de Tozo volgde. Verder is een uitspraak van de Centrale Raad van Beroep met name van groot nationaal belang om ook beter te kunnen bepalen in hoeverre er precedentwerking kan optreden bijvoorbeeld rondom een bestaande structurele regeling als het huidige Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (Bbz). Bij precedentwerking moet dan worden gedacht aan het exporteerbaar worden van nationale sociale vangnetregelingen naar andere EU-landen.

De vraag ten aanzien van de precedentwerking speelt voorts ook ten aanzien van (tijdelijke) sociale vangnetregelingen die andere EU-lidstaten hanteren. Een voorbeeld hierbij vormt het Duitse Arbeitslosengeld II dat in de Covid-tijd door het toepassen van versoepelingen ook openstond voor zelfstandigen. Er wegen dan ook internationale belangen mee.

DATUM
20 juni 2022

Meer juridische duidelijkheid door een uitspraak van de hoogste Nederlandse rechter is kortom in het belang van meerdere partijen en niet in het minst van de grensondernemers zelf. Indien deze uitspraak door de hoogste rechter wordt bevestigd, zal dit er dan toe leiden dat de wetgeving op dit vlak moet worden aangepast.

Al lopende hoger beroepszaak

Nog een belangrijke reden om het hoger beroep voort te zetten is dat er al een hoger beroep is ingesteld door een andere grensondernemer waarvan het beroep door de rechtbank Limburg eerder ongegrond is verklaard. In die zaak had de eisende partij andere beroepsgronden aangevoerd en had die niet gewezen op strijdigheid van de woonplaatsvoorwaarde in de Tozo met het recht van vrije vestiging voor ondernemers (artikel 49 van het Verdrag betreffende de Werking van de Europese Unie). Inmiddels wordt in deze hoger beroepszaak als aanvullende beroepsgrond gevraagd rekening te houden met de uitspraak van de rechtbank Limburg van 25 april 2022. Het juridisch vraagstuk komt daardoor in feite al op het bord van de Centrale Raad van Beroep te liggen en vormt zodoende een extra argument om het hoger beroep in de andere zaak voort te zetten. Alleen zo kan verdere juridische complexiteit worden voorkomen en kan er voor alle partijen eenduidigheid en rechtszekerheid worden verkregen.

Risico niet voortzetten beroep

Een besluit om het beroep tegen de wil van de minister niet voort te zetten, kan ertoe leiden dat Maastricht zelf verantwoordelijk wordt voor de eventuele gevolgen. Op het eerste oog lijkt het bij die gevolgen alleen te gaan om het alsnog toekennen van een Tozo 1 uitkering aan de beide grensondernemers die in (hoger) beroep zijn gegaan. Maar er zal ongetwijfeld politieke druk ontstaan en vraag rijzen of het juridische houdbaar is omdat overige grensondernemers die eerder geen aanvraag hebben gedaan of die niet in beroep zijn gegaan alsnog voor een Tozo 1 uitkering in aanmerking willen komen of zelfs aanspraak gaan maken op de andere Tozo- regelingen en de tijdelijk Bbz regeling. Inmiddels hebben we reeds een aantal van dergelijke verzoeken ontvangen, waarbij de meeste ook al hebben aangegeven de uitspraak van de Centrale Raad van Beroep te willen afwachten.

Voorts is het ook niet denkbeeldig dat grensondernemers alsnog bij andere grensgemeenten voor een Tozo uitkering gaan aankloppen. Wanneer hier besloten wordt het hoger beroep niet voort te zetten neemt Maastricht een beslissing die dus ook politiek-bestuurlijke en financiële gevolgen kan hebben voor zichzelf en die andere gemeenten.

Omdat een niet voortzetten van het hoger beroep een eigen beslissing van Maastricht is, is het niet denkbeeldig dat het ministerie zich niet inlaat met de verdere gevolgen. Deze gevolgen kunnen namelijk ook van invloed zijn op de betaalbaarheid van het bijstandsstelsel in het algemeen.

Dit geldt ook voor het tweede punt van het dictum van de motie, namelijk om 'deze kwestie als weeffout in de landelijke wetgeving te adressen bij het ministerie, met het verzoek deze weeffout te herstellen in het licht van de gedane uitspraak'. Het ministerie zal dit signaal niet oppakken omdat er geen sprake is van "weeffout", doch een vergaande aanpassing vereist van niet alleen de Nederlandse doch ook de Europese wetgeving. Met alleen een uitspraak van een lagere rechter zal niet worden overgegaan tot een wetwijziging. Daarom heeft de minister aangegeven dat een uitspraak van de Centrale Raad van Beroep absoluut gewenst is.

Het maakt duidelijk dat wanneer Maastricht die mogelijkheid frustreert het ook rekening moet houden met de eventuele grote (financiële) gevolgen.

Samengevat:

- het gaat om een complexe zaak die nationale en zelfs internationale belangen in zich behelst en waarin juridische duidelijkheid gewenst is van de hoogste rechterlijke instantie, ook naar de toekomst toe en met name in het belang van grensondernemers zelf;

DATUM
20 juni 2022

- De minister onderschrijft het belang van dit hoger beroep en gaat zich voegen in beide hoger beroepszaken;
- er loopt nog een ander hoger beroepszaak in een vergelijkbaar geval wat extra pleit voor voortzetting van het hoger beroep om zodoende verdere juridische complexiteit te voorkomen en om vooral eenduidige jurisprudentie te scheppen en daarmee ook meer duidelijkheid richting grensondernemers te verkrijgen;
- bij niet voortzetting van het hoger beroep zijn de gevolgen volledig, zowel financieel als politiek-bestuurlijk, voor de gemeente Maastricht en overige grensgemeenten.

Om bovenstaande redenen is het college van mening dat het hoger beroep dient te worden voortgezet.

Hoogachtend,

Burgemeester en Wethouders van Maastricht,

De Secretaris,

G.J.C. Kusters

De Burgemeester,

J.M. Penn-te Strake

Raadsinformatiebrieven

MOTIE

Indiener:	Jules Ortjens (Volt)				
Raadsvergadering:	31-05-2022				
Agendapunt:	Motie vreemd aan de orde van de dag				
Onderwerp:	TOZO-regeling grenswerkers				
*Besluit:		*Voorzitter:		*Griffier:	

* In te vullen door de griffier/voorzitter.

De gemeenteraad van Maastricht, in vergadering bijeen op 31 mei 2022, behandelende het agendapunt motie vreemd TOZO-regeling grenswerkers.

Constaterende dat:

- de rijksoverheid tijdens de Corona-crisis in maart 2020 de Tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfstandige Ondernemers (ook wel TOZO-regeling) in het leven heeft geroepen;
- deze regeling als doel had de negatieve inkomensgevolgen voor zelfstandigen te compenseren;
- vanwege de noodsituatie waarin de rijksoverheid zat, hierdoor geen gebruikelijke Europese grenseffectrapportage heeft plaatsgevonden en de gemeente belast is met de uitvoeringen van deze TOZO-regeling;
- zelfstandige ondernemers in onze stad, die in België of Duitsland wonen maar in Nederland werken, ook hier in Nederland hun belasting- en sociale premieplicht betalen;
- er in het Europees Parlement vragen zijn gesteld, er bij de Europese Commissie klachten zijn ingediend en in de Tweede Kamer uitgebreid is gedebatteerd over het feit dat de in Nederland ondernemende grenswerker geen aanspraak kon maken op de Nederlandse TOZO-uitkering;
- deze vragen, klachten en debatten niet hebben geleid tot uitbetaling van de TOZO-uitkering over de grens;
- het hoger beroep voor de gemeente principieel is, om meer inzicht te krijgen over de juridische complexiteit, maar het hoger beroep voor de ondernemende grenswerker voor nog meer toekomstige sociaal-economische onzekerheid zorgt;
- zelfstandige ondernemers, die onderworpen zijn aan de Nederlandse belasting- en sociale premieplicht, geen aanspraak konden maken op min of meer vergelijkbare Belgische of Duitse uitkeringen;
- grensarbeiders wonende in België of Duitsland geen negatieve inkomensgevolgen hebben vanwege de NOW-regeling, die wel grensoverstijgend werd toegepast;
- zelfstandige ondernemers in Nederland, die onderworpen zijn aan de Belgische of Duitse belastingplicht en daar sociaal verzekerd zijn, wel aanspraak konden maken op Belgische of Duitse compensatie.

Overwegende dat:

- de “meervoudige kamer Bestuursrecht” van de Rechtbank Limburg op 25 april 2022 een uitspraak heeft gedaan in een zaak van een in België wonende ondernemer tegen de Gemeente Maastricht, dat de woonplaatsvoorwaarde van artikel 11 PW in strijd is met de Europese vrijheid van vestiging (artikel 49 VWEU);
- deze uitspraak geen financiële gevolgen heeft voor de gemeente Maastricht en voor de rijksoverheid de gevolgen beperkt zijn tot het aantal aanvragen van ondernemende grenswerkers, zoals ook duidelijk aangegeven door de rechter;
- de hoogte van de TOZO-1-uitkering al relatief laag is, namelijk beperkt tot het bijstandsmimum en tot slechts drie maanden;

- de Maastrichtse economie belang erbij heeft dat grenswerkers uit België en Duitsland werkzaam blijven, ook in het licht van de huidige arbeidsmarktkrapte, en het opwerpen van belemmering daarin onverstandig is;
- de Gemeente Maastricht, als grensgemeente met veel grensoverstijgende sociaal-economische relaties en als gemeente die zelf verklaart een “internationaal georiënteerde samenleving in het hart van Europa” te zijn (zie: gemeentewebsite), de morele plicht heeft om de uitspraak van de meervoudige kamer te accepteren.

Verzoekt het college:

- niet in hoger beroep te gaan of, als dit beroep reeds is ingezet, het lopend Hoger Beroep in te trekken in de zaak van de “meervoudige kamer Bestuursrecht” van de Rechtbank Limburg van 25 april 2022;
- deze kwestie als weeffout in de landelijke wetgeving te adressen bij het ministerie, met het verzoek deze weeffout te herstellen in het licht van de gedane uitspraak.

En gaat over tot de orde van de dag.

Volt	CDA	PvdA	SAB	Liberale Partij Maastricht
Jules Ortjens	Gabrielle Heine	Anita van Ham	Jos Gorren	Kitty Nuyts

M:OED
Martin van Rooij